

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštine. Naročino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajo po 6 v. Uredništvo in upraviščvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.



Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za 6 krat razdeljeno petit vrstico 1 krat 15 h, 2 krat 25 h, 3 in večkrat 35 h.

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 15.

V Ptiju v nedeljo dne 14. aprila 1912.

XIII. letnik.

## Cenjeni naročniki!

Začetkom novega četrletja se zopet obramo do Vas s prošnjo, da nam obdržite zvestobo Vemo sicer, da nasprotniki z najgršimi sredstvi, s podlo hujskarijo, z izrabljajem poštene narodne misli in svete katoliške vere proti našemu listu nastopajo. Vemo, da je v nekaterih krajih človek naravnost junak, aka se upa pristejeti k stranki

„Štajerca,“

ki ima vendar jasni program, odkrito besedo in pošteno obrambo vbogega ljudstva. Gonja nasprotnikov je ravno v zadnjem času zopet posebno hudo divjala, čeprav tega niti ne čutimo. Ljudje so že navajeni, da se po shodih in v cerkvah, v gostilbah in privatnih hišah proti „Štajercu“ z najgorostašnejšimi lažmi nastopa. In ljudje vedo prav dobro, da dela

**mного совржникъ много часті.**

V slabo sadje se ovse ne zaletavajo in lažni imela nikdar tako strastnih nasprotnikov nego resnica. Za nas velja vedno

**resnica**

in od resnice ne bi odnehal, pa če bi bila vsa bodočnost od nje odvisna. Mi nismo zagovorniki posameznih stanov, ki se mastijo na troške ljudstva. Mi zagovarjam pravico

**vsega ljudstva**

in to bodoemo i zanaprej storili. K met, delavec, obrtnik, to so stebri naše politike in na te stanove se mi zanašamo. Psovke nasprotnikov nas ne bodejo prestrašile, laž nas ne bode premagala. Kakor doslej, korakali bodoemo tudi v bodoče naprej!

**Prijatelji**

ostanite zvesti listu, nabirajte nove naročnike, dajte sosedom list čitat, razširjajte list po kavnah, gostilnah in pri trgovcih, inzerirajte, kupujte le pri trgovcih, ki inzerirajo v „Štajercu“. — z eno besedo: delajte z nami!

Uljudno prosimo, da se zaostalo naročnino poravnava in da se vsakdo zaveda, da z delom za „Štajercu“ gre roka v roki

**delo za ljudstvo.**

**Uredništvo in upravništvo**  
„Štajerca.“

## Politično divjanje v Polensku pri Ptiju.

V Polensku je tamošnji župnik Poplatnik vdomačil razmere, ki so že res prava sramota za faro. Mnogo let se že borimo proti hujskariji klerikalstva in z mnogimi političnimi duhovniki smo že imeli opraviti. Ali tako odurnega, surovega, protinravnega in protikrščanskega nastopanja, kakor si ga privošči v svoji politični blaznosti župnik Poplatnik, še nismo doživeli.

Opozarjam torej cerkveno oblast na ta naravnost ne bo v pijoči škandal v Polensku in prosimo jo v zadnji ur, da najdivjanju Poplatnika konec napravi. Dobili smo skrajno ogorčena poročila, po katerih so farani pripravljeni, da si na goči način sami pomagajo, aka bi cerkvena oblast ne hotela Poplatniku moralčno prisilno srauco bleči . . . Najbolj pobožni gospodarji prihajajo k nam in pravijo, da ne marajo več v cerkev iti, ker so Poplatnikovih kletev in psovk siti. Kmetske žene, katerih katoliška vera je čista in globoka, jokajo in tožijo, češ da svoje dece ne morejo več v cerkev pošiljati, ker jo tam Poplatnik pohujuje. Vera peša v resnici in vsak dan Poplatnikovega divjanja škoduje veri bolj nego bi škodovalo deset brezvercov . . . Mi smo Poplatnika še kot kaplana v sv. Urbantu poznali. Povedali smo takrat na podlagi dokazov, da je temu „duhovniku“ za prvaško hujskarijo več nogo celo za cesarsko zastavo . . . Misili smo si, da bode v Polensku kot župnik pametnejši postal. A zmotili smo se! Poplatnik je svojo hujskarijo še podvojil in potrojil in je zašel na pota grdega fanatizma, ki ne pozna nobenih mej in obzirov, nobene dostojnosti in pravice. Že lani si je privoščil Poplatnik razpriznice naravnost bogokletno trditev, da je vsak najhujši nečistnik manjši grešnik od tistih, ki „Štajerca“ berejo. V zmislu tega najnovješega ligurianskega nauka se je zgodilo, da imajo zdaj na Polensku več nezakonskih mater in ego zakonskih. To ima župnik Poplatnik s svojimi „nauki“ na vesti! In zdaj ga menda več peče. A namesto da bi potkal na svoja prsa in molil svoj „mea culpa“, pričel je raje razpriznice divjati, da se poštemen faranom lasje ježijo. Nedelja za nedeljo ne čujejo farani druzega raz kanceljna, nego besede sovraštva, besede ježe in gnušne psovke, ki jih dostojni človek niti v zadnji žganjarni ne izusti. Politika in psovanje, to je žalostni „evangelij“ fajmoštra Poplatnika. Otroci prihajajo domu in povprašujejo očeta, kaj je to „kurva“? V cerkvi so slišali to besedo . . . Inkar ne more Poplatnik na prižnici storiti, to storji v spovednic. Da bi svoje „ovce“ pred „Štajercem“ preplašil, jim ne daje odveze, aka čitajo naš list. Pred kratkim šele je prišla neka več kot 70 letna starka več kot eno uro daleč k Poplatniku spovedovati. Vboga žena je bila težko bolana. Hotela si je vest olajšati pred „božjim namestnikom“, kakor je to vse svoje trudpolno življence dolgo storila. A ker je ta poštena žena resnično povedala, da tudi „Štajerc“ bere, ji Poplatnik ni dal odveze; spadol je slabotno, bolano starko proč in rekel ji je, da mora napraviti zaradi čitanja „Štajerca“ generalno spoved. To je tako podla zlorabila duhovniške moći, da ne najdemo več besede! Listi, v katerih dopisujejo Macochi in ednaki žagni junaki, so menda boljši. Poplatnik, kako boste zagovarjali svoje divjanje pred večnim sodnikom? Po našem mnenju ne morete imeti Vi niti iskrice prave vere, ker drugače bi ne

omadeževali na tako ostuden način duhovniške svoje suknje . . . Ali mislite res, da boste s tem ljudi prestrašili? Ne! Danes ne živimo več v časih tlake in robote, ko so klerikalni graščaki in politični duhovniki v bogom kmetu jekiz vezali in zadnjo kapljico krvi izprešali. Ljudje si znajo danes pomagati! Ali mislite, da boste morda z Vašim počenjanjem „Štajerca“ prestrašili? Ne! Mi ne boste odenahali; dokler ne boste Vi svoje postopanje predragačili, dokler ne boste cerkeve veri pušteli, toliko časa bode švigel bič „Štajerca“ okoli Vaših ušes . . . Ali — ali! Ako pri temu boju naša sveta vera trpi, ste Vi Poplatnik odgovorni. Edino zato pa kljemo tudi cerkveno oblast na pomoč. Naj ta napravi red, dokler je še čas . . .

## Politični pregled.

Delegacije stopile bodejo, kakor smo že poročali, okoli 20. t. m. skupaj. Sklepale bodejo najprve o proračunskev provizorij. Splošno se želi, da bi imele delegacije daljše zasedanje.

**Ehvaristični kongres.** Septembra meseca 1912 zboroval bode na Dunaju 23. ehvaristični kongres. Klerikalni listi vseh avstrijskih narodov seveda trobijo, da se grē tukaj za versko stvar. Ali vse bobnanje in trobentanje ne prikrje dejstva, da se gre edino za klerikalno-politično zadevo, pri kateri črni gospodje seveda v plašču katoličanstva nastopajo. No, zlatega solnca ue bodejo kate nikdar zakrile . . .

**Ruski vojni.** V Lvovu in vzhodni Galiciji so zopet več ruskih vojakov zaprli, med njimi tudi rusofilskega agitatorja Bendasius, ki je bil več let književničar v tamošnjem rusofilskem društvu. Zaprli so tudi nekega Bazilija Koldra in dva rusinska duhovnika. V stanovavju duhovnikov so našli mnogo dokazil, da sta za Rusijo šponirala. Baje se bode v kratkem še več prizadeti in sumljivih oseb zaprlo.

**Proti „Sokolom“.** Ruska vlada je ruskim telovadcem udeležbo na kongresu „Sokol“ v Pragi prepovedala. Kje je „slovanska vzajemnost“?

**Dobro tako!** V klerikalni stranki na Nemškem se je pojavil hud spor. Zdaj poročajo listi, da hoče papež izdati odredbo na nemške škofe, po kateri bode vsem posvetnim duhovnikom in redovnikom javno nastopanje po shodih itd. strogo prepovedano. Tako odredbo bi pač tudi pri nas potrebovali. Potem bi vera mnogo manj „pešala.“

**Političniumor.** Iz mesta Bari poročajo, da je bil direktor Vukčevič tamošnje banke od nekega agenta policije v Cetinju iz političnih vzkrov ustreljen.

**Ruske razmere.** Iz Petersburga poročajo listi, da so poskusili anarhisti zopet napad na carico. Ta ima namreč jako lepi kinč iz biserov. Pred par dnevi je carica opazila, da postajajo biseri bledejši in tudi ona sama je postala blehna; na koži so se ji izpuščali mehurčki. Preiskava je dognala, da so bili biseri pomočeni v strup. Zaprli so dvorno služabnico Marijo Ossipovno, kateri so dokazali zvezze z anarhisti.

**Zopet bombe.** Iz Konstantinopla poročajo, da so tam na parniku „Smyrna“ zaprli Rusa

Ivanova in belgrajskega anarchistike Kekera. Hotela sta ravnokar mnogo bomb in streliva na avstrijski parnik „Tirol“ prevoziti, kateri bi imel na Rusko odpluti. Skupno je zaplenila policija 9 bomb in 2 veliki kišti dinamita. Sodi se, da se je s tem prišlo večji zaroti na sled, a preiskava boda še dognala, proti komu je bila zarota naperjena.

**Klerikalno maščevanje.** Nahujskani klerikalni divjaki v Aquileiji so porezali županu Stabile 200 trt, ker je ta naprednega mišljenja in ker pelje ojstrij politični boj proti črnuhom. Klerikali so pač po celem svetu ednako zverinski!

**Angleški štrajk.** Velikanski štrajk angleških rudarjev, ki je trajal več tednov in je napravil neizmerno gospodarske škode, je končan. Sicer bode še tedne trajalo, predno se bode delo redno vršilo. Ali v splošnem se lahko o končanem boju govorji. Štrajk ni prinesel rudarjem začeljnega polnega uspeha, čeprav se je i vladan zanje potegnila. Razburjenje med rudarji je še vedno veliko.

## MOJA STARA

Izkupna me uči, da rabin za negovanje moje koze le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobri povsod 229

## Dopisi.

**Ptuj.** Pri občnem zboru štajerske kmetijske družbe v Gradcu naučili smo se spodnjeshajerski delegati marsikaj. Občudovali smo veliko govorisko zmožnost našega dičnega poslanca Ojzmecha, katerega govorisko „kunšt“ se je že v zadnjih številkih našega lista obširno opisala; občudovali smo pa tudi neizmerno delavnost našega poslanca Miha Brenčiča. Oj ti zlati Miha Brenčič! Kako delaven je! Prvi med prvimi je zasedel prostor v deželnih hiši, imajoč na svoji desni strani vrednega tovariska Ojzmecha. In sedel je naš Miha in pisal je, da se je miza tresla. Pisal je tako naglo, da so postali nekatere delegati pozorni na njegovo častito osebo, meneč da Miha že štenografska, dasi še iz ljudske šole odpustnice nima. A glej čudo! Naš Miha nič ni pisal, nič stenografska, ampak — dede mal! Bog ve, kje so krožile njeve misli tistokrat, da sploh ust ni odpr? ? Najbrže pri kranjskih dekleth! Opazovalec.

**Bohova.** (K našim volitvam.) To je bil dan sodbe; kajti razsodilo je ljudstvo samo, da ne mara več kaplanovega, farškega generalstva. Volilci so razsodili ter možato in očitno dokazali, da je komanda čruhov za en — živigec. Nam se sedaj, po hudi boritvi, vsmilijo res vse ove neumne ovčice, ki so po Baznikovih polzkinah se speljali v smeh in sramoto, ki so na farško upanje prisedali, ki so se toliko upenjali in mudili in trudili in vse za en živigec! Oh, oh, vas kaj glava boli in sreče se vam krvavi, vi ovčice nainve! Torej o volitvi sami! Čruhi so švigli po vasi nervozno semertija, kakor razplašene mravlje na mravljišču, če s palico udariš na njihovo stavišče. No in mi smo tudi krepku udarili s štajerciansko pestjo na črno mravljišče, in črne mravlje Bohovske je prehodila kurja

polt: jojkec, jojkec kaj pa bo? Mirno pa so se zbrali tvoji soldatčki ljubi „Štajerc“, a prišli so vsi, vsi, brez izjeme, ter so volili, ter Baznikove čete pobili. Vsa čast jim, ki so prihajali iz Maribora, Tesna, Rotweina in Razvanja in so vrlim naprednim Bohovčanom pomagali do sijajne zmage čez črno bandero. „Štajerc“, dragi naš striček, le poročaj tvojim cenjenim čitateljem, našim vrlim somišljenikom, kako je ta suh Francelček, po imenu Frangesch, na svojem bicikeljnu par tednov sem noč in dan norel od volilca do volilca, pa z jokajočim prošenjem fehtal štome za Baznikovo žlahto. Ko je tako blaznel na svojem koleselcu po vseh luknjah, so mu brkice njegove v vetru vhirale, da ga je bilo strah in groza za pogledati. A sedaj po volitvah so se mu neki nemirne brkice njegove pomirile in le nalahko še v trepetu se mu igrajo po plahem bledem licu. To sicer ni prav, pa je že takoj. Pa mislite, da je trski Francelček sam se potil? Kaj še, kaplan Baznik ima veliko armado, le en — živigec mu pomaga. Poleg Francelna je bil tudi delal njegov bratec Jernej, bratanec Rečnik-Gale, no in tako naprej. Celo z Marburga so si zveste pomagače priklicali — vse zastonj! Pri Jerneju in Francelnu so imeli svoje ponočne konference — hu, hu, kako je bilo vse črno; jedli so in pili in študirali, kako bi prešmentane Štajercijance pobili — pa vse zastonj! Na dan volitve so imeli en sodček piva in vedro vina, pa klobasic, svinjine s krenom, trdo kuhanja jajca, štruklje, pogače in kolače pripravljeni, da bi po zmagi svoje ovčice prav naftujtrali. Vsakega volilca, ki so ga na svoje limance hotel loviti, so povabili na volilno pojedino, ter te dobre reči tako farbali, da so se ubogim poslašalcem debele sline cedile. Nič ni pomagalo, nič, vkljub temu so pogoreli, pogoreli. Ne vemo, kdo je po volitvi jedel in pil, in če jim je dobro dišalo. Ubogi Francelček bo moral sedaj nove luftešlauhe za svoj verderbani bicikelj si kupiti, kaplan Baznik pa si je že dal dva para štifletnov na novo podplati. No in mama Francelova so vdihovali, da so te šmentane volitve ravno pred prazniki razpisali, češ sedaj je za nujna gospoda sinova cela Velikonočna štimunga verderbana. Oh dragi „Štajerc“, tvojim častitevjem pa so Velikonočne klobase kaj dobra dišale. Je že tako: Tu žalost in obupnost, tam veselje in nada. Kakšne štimunge je neki kaplan Baznik — ha? Glej, vsa smo ti prerokovali in ti si se nam smejal. Kje pa zdaj peče? Prihodnjič več kaj, zdaj grem na en firkelček k Grašiču. „Kikiriki — pogoreli ste vsi, — zdaj je vse hin“, poje Bohovski kokodin.

**Ješence pri Račjem.** Slavni gospod urednik! Pri nas se je vnel bud boj. Dne 31. marca imeli smo volitev občinskega predstojnika. Bil je zopet izvoljen starokopitne posestnik g. Vanhnik Janez. Kakor smo pa izvedeli, vložila se je pritožba zoper novo izvoljenega župana. Prav lahko je torej, da bodemo imeli nove občinske volitve. Vložilo se je tudi več drugih pritožb zaradi nereda v naši občini. Kakor znamo, so že očka „Mihl“ več let „rihtar“, so se veda vsega navajeni, in delajo kar pod svoj klobuk. Vsemu temu so prišli naši napredni

može na sled, ter se ne pastijo več od klerikalcev pod nosom briti. Kaj ne, očka „Mihl“, to smrdi, grozno smrdi? ! O celo zadevi in o izidu te volitve bodoemo še natančneje govorili.

**Ragoznica pri Ptaju.** Zločinstvo se je zopet zgodilo na sadnih drevesih Jožefu Brumenu, obč. predstojniku v Ragoznici, ker mu je bilo ta čas, ko je bil Johan Grandošek zavoljil prejšnjih poškodovanih dreves v preiskavi, zopet več dreves poškodovanih. Dobro bi bilo, aki bi se tega poškodovalca zasačilo, ker se splošno želi, da bi to zločinstvo prišlo na dan. Res, tisti ki tako škodo delajo, niso več ljudje, ampak hudiči. Ker so hudiči brez vsakega usmiljenja, zatorej bi se smelo takega hudodelnika tudi na dvoje prerezati in v sadonosniku na kol obesit, kajti živi krst se ne bi jokal za njim . . .

## Zobna krēma

**KALODONI**  
Ustna voda 40

## Velika povodenj.

**Povodenj v raznih deželah. — V Ameriki 30.000 oseb utonilo?**

V velikonočnem tednu pojavilo se je v raznih deželah jako nevarno vreme, viharji, nevihte, in tem slediča povodenj, ki je napravila velikansko škodo.

V Galiciji so divjali v pokrajini Zambor, Zloczow in Stryj veliki snežni viharji. Snežilo je tako hudo, da je bilo n. p. mesto Lvov štiri dni popolnoma v snegu zakopano in odrezano z vsacega prometa. Potem je prišel nakrat gorki veter, sneg se je pričel topiti in povsed je nastala povodenj, tako da niti več železniški vlaki niso mogli voziti. Istotaki viharji in povodenj so se zgodili v Slovakinji.

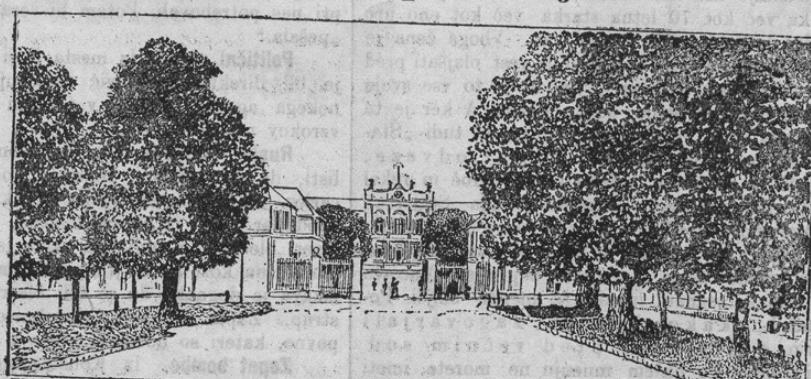
Največ škode pa je napravila „huda ura“ v Severni Ameriki v pokrajini reke Mississippi. Ta reka je najdaljša reka na celem svetu. Mississippi teče skozi 40—130 km široko dolino, ki leži deloma globje od vode; napravljeni so vsled tega umetni bregovi. Vsled deževja je zdaj voda tako hudo naraslala, da je te umetne bregove podrla in vso dolino prepolnila. Več kot 50.000 kvadratnih milij zemlje prišlo je pod vodo. Na tisoče hiš je popolnoma uničenih. Prebivalci so zbežali v cerkev in druga javna poslopja in po plodoviti zemlji plavajozdaj barke. Amerikansko mesto Kairo stoji popolnoma pod vodo in vseh 15.000 prebivalcev je brez strehe. Istotako je 22 fabrik v okolici prepolnjih. V mestu Neu-Madrid stoji voda deloma 4 metrov visoko. Popolnoma prepolnjena so tudi mesta Marion in Earl. Mesto Hickmann je podobno otoku, kjer je vso mesto od vode obdan. V veliki nevarnosti je tudi mesto Franklin; ako bi voda tam bregove podrla, bi lahko 250.000 oseb v najnevarnejši položaj prišlo. Prebivalstvo dela tam z vsemi kripnji, da utrdi bregove; milijonarji poleg beračev, rama ob rami delajo vsi noč in dan, kajti vsem grozi mokra smrt . . . Na reki sami plavajo cele lesene hiše, pohištvo, mrlči živali in ljudi. Obenem grozi za prepolnjene pokrajine laktota, kajti vlaki ne morejo več prihajati in živiljenjskih sredstev prinašati. Reka je vse uničila, bogatini so postali čez noč beraci. Strokovnjaki trdijo, da bode voda še pet dni naraščala. Niti najstarejši ljudje se ne spominjajo tako velikanske povodnje v Severni Ameriki!

V naslednjem podamo še zanimivejše vesti iz nesrečnih pokrajin:

**New York,** 8. aprila. Pet amerikanskih držav je v nevarnosti in 20 mest je prepolnjih. Ako voda še za 20 centimetrov naraste, je en četr milijon a ljudi brez domovja. Vojni minister razpošilja živilenska sredstva.

**Memphis,** 7. aprila. Vsled dvatedesete povodnji reke Mississippi je 50.000 oseb brez strehe. Govori se, da je 30 tisoč oseb utonilo. Doslej cjenjene po vodi prizadete škede je za 50 milijonov kron.

## Grad Hetzendorf pri Dunaju.



Schloss Hetzendorf bei Wien.

Danes pričnemo sliko krasne cesarske graščine Hetzendorf, ki se nahaja v bližini Dunaja. Kakor znano, je grašina Hetzendorf s krasnim dvoredom zvezdanega s Schönbrunnom. Grad Hetzendorf je bil prvič v 12. stoletju zgrajen. Leta 1744 se je razvaline odpravilo in sedanjem zgradbo urešnčilo. Posebno je ta grad nepozabni cesar Jožef II. ljubil. V gradu se nahaja veliko umetnin, ki imajo precejšnjo vrednost. V zadnjih letih prišel je le redkokdaj kak član

cesarske hiše v ta grad. Zdaj je stvar drugačna, kajti novo poročeni nadvojvoda Karl Franc Jožef se bode v kratkem s svojo soprogo v Hetzendorf preselil.

# Sredstvo za varčenje so praktične

MAGGI JEVE kocke



za 5 h

za 1/4 litra

najokusnejše goveje juhe.

Ime MAGGI jamči za skrbno  
pripravo in izvrstno kakovost.

391

## Novice.

**Smrtna sodba proti Jezusu.** V neki stari kapelici v Caserti pri Neapelju se nahaja kamenita plošča, ki prinaša v hebrejskem jeziku in s starohebrejskimi črkami smrtno obošdro, ki je bila izdana proti Jezusu. Sodba se glasi v slovenščini tako-le: „— Tukaj je sodba, ki jo je izdal zapovednik v Galileji Poncij Pilat proti Jezusu iz Nacareta, da mora na križu umreti: V 17. letu vladanja cesarja Tiberija, na 25. dne meseца marca, ko sta bila Ananas in Kajfas velika duhovnika Gospodova, obošdil je zapovednik Poncij Pilat Jezusa, da mora med dvema zločincoma smrt na križu storiti. Iz izpovedb prič, ki so se pregledale in kot resnične izpolnale, sledi dokaz, da je Jezus zapeljivec ljudstva, upornik in zasramovalec postave. Imenoval se je sam za sina živega Boga in za kralja države Izrael; slovensko je vstopil v tempelj, od ljudstva z veseljem in s palmami pozdravljen. Poncij Pilat zapove vseled tega centuriu Kvirlu Cornelius, da pelje Jezusa na mesto obošdobe, in prepove vsakomur, da bi Jezusa oprostil ali njegovo smrt zabranil. Kot priče, ki so to sodbo podpisale, se imenuje: Danijel Robani, farizej, Janez Zarabatel, pismouk, Rafael Robani, pismouk, Caper, pismouk.“ — V sodbi je bilo tudi določeno, da se mora Jezusa skozi vrata Sarena k smrti peljati. Vsako od 12 izraelskih plemen je dobilo to sodbo, vsekano na posebni kameniti plošči. Ali doslej niso nobene teh plošč razvzen one v kapelici mesta Caserta našli.

**Bogastvo Evrope.** Skupno bogastvo Evrope na premičnem premoženju znaša okoli 940 milijardov (1 milijarda je 1000 milijonov) markov. Glede svojega bogastva stojijo posamezne dežele v sledeči vrsti: Anglia 236, Francoska 197 $\frac{1}{2}$ , Nemčija 160 $\frac{1}{4}$ , Rusija 128, Avstrija 80, Italija 64, Belgija 20 in Holandska 17 $\frac{1}{2}$  milijardov mark. Na vsacega posameznega prebivalca teh posameznih držav bi glasom tega računa padlo: Anglež 5.920 markov, Franco 5.200, Holandec 3.680, Nemec in Belgijec 3.120, Avstrijec in Italijan 2000, Rus 1200 markov. Najbogatejši je torej Anglež in najrevnejši Rus.

**Angleško!** V Londonu so zdaj eno vilo v šestih dneh zgradili. Vila obsega 11 sob in material za zgradbo tehta 250 ton. Naši zidari delajo pač malo počasneje . . .

**Išče se dediče.** Oktobra 1909 umrl je v teritoriju Alaska (Severna Amerika) neki Johan Spreitzer, rojen na Avstrijskem, brez da bi zapustil kak testament. Zapustil je pa nekaj denarja (145 dolarjev) in vrednostnih predmetov. Sorodniki naj se pri oblasti oglasijo.

**Iz Spodnjega-Štajerskega.**

Tudi v Ptaju se čuti velikansko gonjo, ki so jo vprizorili v zadnjem času politikujoci duhovniki na Spodnjem Štajerskem proti „Štajercu“ in sploh proti vsemu, kar le količaj po naprednem mišljenju diši. Nam gotovo ni

prijetno, da moramo veliki del svojega lista s kritiko takih „Božjih namestnikov“ polniti. Ali mi odklanjam tudi odgovornost za ta boj . . . Ptujsko mestno duhovščino že davno poznamo in smo jo tudi že opetovano popisali. Dobro vemo, da gladkemu gospodu Pšunderu (alias Pschunder) in njegovim pomagačem vse smrdi, kar je nemškega ali naprednega, čeprav živijo zgolj od nemškega denarja. Vikar Pšunder (alias Pachunder) in kaplan Jager se presneto motita, ako mislita, da ju in ujuno politično nastopanje ne opazujemo. Eskrat bodovalo pričeli zanimive poveštve objavljati . . . Kdor živi od nemškega denarja, ta naj vsaj ne kaže svojega strupenega sovraštva proti nemštvu. Šele pred kratkim sta Pšunder (alias Pschunder) in vedno na hajdinske krasotice misleči Jager nekega slovenskega kmeta, ki je prosil podporo za prepotrebno gasilno društvo, nagnala; storila sta to in tudi izjavila, da to storita edino zato, ker ima dočiščno društvo nemško komando. Ja zakaj pa ne gresta ta dva črna gospoda na Srbsko kruha služiti? Zakaj pa se tako krčevito držita službe v nemškem Ptaju? . . . To je le en slučaj, ali povедali bi jih lahko še mnogo! Omenili smo pa to danes le prisiljeno, le zaradi tega, ker skuša Jager tudi v ptujski mestni cerkvi politiko vpeljati. Čujemo, da govori kaplan Jager pri svojih pridigah v mestni farni cerkvi mnogo o politiki. Istotako pred šolskimi otrocmi. Kaplan Jager jamra vedno, da „liberalni“ listi vboho duhovščino napadajo. Seveda misli pri temu na „Štajerc“, čeprav se ne upa raz prižnice tega lista omeniti. Vi, gospod Jager, bolje je, ako o takih stvareh molčite. Mi ne napadamo nikdar poštenih, hravnih, dostojnih in v resnici krščanskih duhovnikov. Obsojamo pa tiste laži-farje, ki zlorabljo cerkev in politične namene. In takim ljudem na ljubo ne bodo molčali . . . Ni res, da napadamo duhovnike. Res pa je, da opisujemo le one možakarje, ki sramotijo svojo duhovniško skupnost. Ljudje, ki so v mladosti kot študentje svoj trebuh z nemškim kruhom polnili, ki pa danes plinjejo na svoje lastne dobrotnike, — ljudje, ki preiskujejo predpasnike šolskih dekle, — ljudje, katerim poje jutrajni petelin slovo, kadar prihajajo od svojih hajdinskih ljubic, — taki ljudje naj pustijo raje politiko v cerkvi in izven cerkve pri miru. Kajti drugače bi znala tudi nam potrebitost počiti. Torej mirna kri, gospodje ptujske „črne inkvizicije“, mirna kri, da nam ne bode resno pesen zapeti . . .

**V Leskovcu v Halozah** so zadnjič sklepali o napisu za novo ljudsko šolo. Pametni kmetje so rekle, da mora biti napis nemški in slovenski. A proti temu se je uprl z naravnost neverjetno predzrnostjo domači župnik. Možkar je s tem nastopom dokazal, da je on edini politično-narodnjaški hujškač v Leskovcu. Rekel je, da mora biti napis le slovenski, da ne sme obsegati niti nemške besedice itd. itd. Oj ti čedni župnik ti! Šola je bila zgrajena z denarjem, ki so ga farani od nemškega denarnega zavoda dobili. Šola je za vse, brez razlike med Nemci in Slovenci! Nemci so v Leskovcu v Halozah največji davkopalcevalci. Fajmošter se torej presneto hudo moti, ako misli, da ima on in edino on besedo. Vsaka stvar ima svoje meje in tudi župnik v Leskovcu naj premisli, da on ne bode komandiral. Šolo je ljudstvo zgradilo, ki plačuje davke, ne pa fajmošter, ki ne plačuje niti vinarja davka. G. župnik, svetujemo Vam za danes prav prijazno in ljubezljivo: opustite politično delo, drugače se bodejo i pri vas žalostni dogodki zgodili. Prihodnjič govorimo naprej . . .

**Zmagala v Bohovi.** Kakor smo že v zadnji številki poročali, zmagal je naša stranka pri zadnjih občinskih volitvah v Bohovi. Kaplani iz Hoč in njih petolizinci v Bohovi delali so že mesece sem in napenjali vse svoje moči, da bi dobili ta občinski zastop v svoji kremljje. Ali vsa prvaška hujškarja, vso versko zlorabljanje in obrekovanje nasprotnikov ni prav nič pomagalo. Klerikalci so se že naprej svoje „zmage“ veselili; mislili so, da bodejo možje-volilci kar pred vsakim žeganjam hujškačem na trebuh padli. Klerikalci so se baje že kar naprej posle v občinskem zastopu razdelili. Pa vse zastonj! Zmagala je napredna stvar. Pomagali so k temu lepemu uspehu tudi vrli volilci iz Maribora, Tezna, Radvine, Razvanja itd. Tako so bili iz-

voljeni slednji gospodje: 3. razred: Fr. Roth, Karl Flakus in Fr. Legat (oborniki), Jos. Pleterschek in Fr. Graschitsch (namestniki); 2. razred: Joh. Schuretz, Fr. Gsellmann, Al. Graschitsch (oborniki), S. Stupan in Jak. Graschitz (namestniki); 1. razred: Joh. Sell, Joh. Lebe in Fr. Stermschegg (oborniki), St. Tschutschek in Martin Sagadin (namestniki). — Tako je torej Bohova napredna ostala. Čestitamo iz srca izvoljenim, a čestitamo istotako vrlim volilcem, ki so tako lepo dokazali, da jim velja gospodarsko delo več nego politična hujškarja. Živel!

**Čuki v Hočah,** katere je naš prijatelj kaplan Baznik s tako velikim trudom v življenje poklical, menda že mislijo, da so gospodarji v Hočah. Mi nimamo prav nič proti temu, ako se kaplana spenjata po telovadnem orodju, pa naj tudi črne kute kot turške „fane“ po zraku frčijo. Ali preteklo nedeljo so eksorcirali „Čuki“ pod komando obeh kaplavor na — cerkvenem dvoru. Ta prostor je obdan od zida, da se ga ne more od zunaj onečastiti. Gorje tistem, ki bi hotel le enkrat okoli cerkve spaciратi! Ako pa „Čuki“ svoje kozolce okoli cerkve delajo, se naši vse časti vredni „duhovniki“ le prijetno smehljajo. Še sodček piva naj nastavijo ob cerkvi, pa par „Marijinih“ devic si naj naročijo v večjo zabavo . . . Po našem mnenju je to sramotenje Bogu posvečenega kraja, katero si enkrat za vselej izprosimo! Farani so vsled tega tudi vložili pritožbo na glavni župni urad. Upamo, da bode v interesu vere ta pritožba imela zaželeni uspeh. „Čuki“ naj se na Pohorju na glave postavlajo, naš cerkveni prostor pa ni za predpustne šale zapeljane mladine!

**Dr. Verstovšku,** temu najbolj antipatičnem prvaškemu hujškaču, ki zna tako grdo lagati, da se tudi najzagrizenejši narodnjak nad njim zgraža, priredili so Mariborčani zadnjič enkrat prav neprijetno „mačjo godbo.“ Zbral se je namreč pred violo dr. Verstovška okroglo 200 oseb, katera množica je še vedno naraščala, in ti so pričeli živigati, ropotati, vptiti. Od vseh strani so se čuli ogorčeni klici: „fej Verstovšek“, „abzug Verstovšek“ in še drugi ne posebno laškavi priimki. Mariborčane zlasti to jezi, da se upa dr. Verstovšek tako nesramno hujškat in lagati, ko je vendar c. k. profesor, plačan od denarja davkopalcevalcev in uslužben na nemški gimnaziji. Vemo sicer, da se s tako „mačjo godbo“ ničesar ne doseže in tudi demonstranti so gotovo le svoje zaničevanje Verstovšku pokazati hoteli. Ali to zaničevanje si je ta politični kameleon v polni meri zasluzil, zlasti kadar je postal eden najfanatičnejših vodij v brezvestni, zločinski obstrukciji v štajerskem željnem zboru.

**V občini okolica Celja** še vedno nimajo župana. Liberalci in klerikalci so se tako hudo zlasali in po svojih listih opsovali, da ni nič več o nekdani „spravi“ in slogi opaziti. Zadnjič izvoljeni g. Sušnik je takoj odstopil in noče biti župan. V kratkem se vrši zopetna volitev župana. Dr. Benkovič se grozovito trudi, da bi enega svojih pokornikov na županski stolec spravil. Bodemo videli. Skrajni čas je, da se politični prepiri posameznih zagrižencev ponehajo in da prične občinski zastop na ureditve tako hudo zanemarjenega občinskega gospodarstva delati!

**Treba pomisliti!** Pri zadnjem ljudskem štetju bilo je na Štajerskem okroglo 11.500 protestantov. To je bilo lansko leto. Zdaj pa je protestantov že nad 23.200. Število se je torej več kot podvojilo. V preteklem letu prestopilo je iz katoličke v protestantsko vero slednje število oseb (omenimo le spodnještajerske kraje): Radgona 2, Maribor 63, Marensberg 4, Ptuj 23, Celje 19 . . . To so številke, ki dajo precej misliti. Mi gotovo nismo tisti, ki bi govorili protestantizmu besedo, kajti naši čitatelji so z nami vred katoličani. Ali gotovo je, da so duhovniki sami krivi, ako imamo tudi na Štajerskem vedno več protestantov. Marsikdo stopi iz katoličke cerkve samo zaradi tega, ker mu slabi vzgledi gotovih katoličkih duhovnikov ne dopadajo. Največ škode katolički cerkvi napravijo pač tisti katolički duhovniki, ki se s politiko pečajo. In pri nas stopi največ ljudi iz zgolj političnih vzrokov iz katoličke cerkve. To je dejstvo, ki se ne da zakriti in na katerega bi morala tudi

slavna cerkvena oblast malo natančneje misliti. Drugače bi se znala res uresničiti stara kmetska beseda: Vera s farji gor, vera s farji dol . . .

**Rudarsko gibanje v Trbovljah.** Kakor smo že poročali, stavili so trboveljski rudarji plačilne zahteve. Družba jim je dovolila 5%no žvišanje plača. Rudarji so se izjavili s tem z a s e d a j zadovoljni. V nedeljo se vrši baje shod, na katerem se bode o tej zadevi sklepalno. Z ozirom na konec štrajkov na Angležkem in Češkem tudi v Trbovljah ni pričakovati boja.

**Čaščenje.** Občina Spodnje Hoče imenovala je graščaka g. dra. Karla Tausch za častnega občana. Čestitamo!

**Darila.** Celjska mestna Šparkasa dovolila je iz čistega dobička l. 1911 v dobrodelne in splošno koristne namene skupno sveto 20.021 kron.

**Preložitev uradnega dneva v Ormožu.** Uradni dan v Ormožu, ki je bil določen na sredo, 10. dne aprila t. l. se ni vršil. Vršil se pa bode v sredo, 17. aprila t. l.

**V Bukovcih pri Ptiju** priredi prostovoljno gasilno društvo dn̄e 14. aprila v prostorih gofstilne g. Franc Strelec veselico z raznimi igrami. Začetek ob 3. uri. Svirala bo društvena godba. Vstopnina za osebo 20 vin.; člani prosti. Čisti dobikek se porabi v društvene namene.

**Obstreljen.** Fanta Podgoršek in Miklavc delala sta nemir pred hišo posestnika Mandelc v šoštanjski okolici. Kèr ni bilo divjanja konec, je domači sin na rogoviležu ustrelil. Podgoršek je bil pri temu težko ranjen.

**Krvavi čin.** V Hrastniku je infanterist Janez Alič, ki se je tam na dopustu nahajjal, siloma udrl v stanovanje svoje prejšne ljubice Angele Mohor. Ta ni hotela z njim več občevati, vkljub temu, da sta imela že nezakonskega otroka. Alič je Angelo z bajonetom 17 krat sunil in smrtno varno ranil. Istotako je sunil svojega 15 mesečnega otroka. Divjaka so zaprili.

**Grozna posledica pijnosti.** Krojač Franc Staube popival je v Kračemovi krčmi v Rečji pri Konjicah. Končno se je tako opijan, da ni mogel več domu. Krčmar ga je položil vsled tega na peč v gostilniški sobi. K nesreči so nanj pozabili in so v peči ponoči zakurili. Pijani krojač je to šele opazil, ko je imel že grozne opeklne po celém truplu. Opečen je tako hudo, da ni nobenega upanja, da bi se ga pri življjenju obdržalo. Proti krčmarju se je vložilo sodnisko naznano.

**Kolo ukradel** je v Mariboru natakar Reischl. Policia ga je takoj vjela in dala pod ključ.

**Vlomilci.** Na štajersko-hrvatski meji se v zadnjem času zopet vlomi množijo. Vlomilci so jako predzrni; ako se jih zasači, grozijo z revolverji. Tako so v sv. Hemni pokrali obleke za 150 K, na Tinskem pa 300 K denarja.

**Smrtna nesreča.** Na cesti iz Laškega v Celje skočil je hlapec Martin Klanjšek iz voza. Ali k nesreči je padel in prišel pod kolesa. Dobil je tako težke poškodbe, da je v bolnišnici umrl.

**Povozil** je Feliks Trobentar iz Tresternice v Mariboru, ko se je na biciklu neprevidivo hitro vozil, 9 letno Lizabeto Dobernik, ki je bila močno poškodovana.

**Napad.** V Lembergu pri Celju napadli so fantje delavca Franca Mlakar in ga z nožmi in poleni težko raniли. Glavni napadalec je bil Janez Klin.

**Kamenje na progo** zvalili so neznani zlikovci med postajo Mestinj ter Rogatec. K sreči se je to zločinstvo pravčasno opazilo, drugače bi se lahko velika železniška nesreča zdodila.

**Obesil** se je v sv. Urbancu krovec Jos. Beziak v svoji kleti. Vzrok samomora ni znan.

**Trdovratni samomorilec.** V Slov. Bistrici se je vlegel neki Karl Wutte na progo, da bi ga vlak povozil. Železničarji so moža proč potegnili. Ali branil se je kakor blazen z dvema nožoma.

**Neverjetna surovost.** V Rogaški Slatini prisel je hlapec Alojz Zavašek pjan v hlev svojega gospodarja. Pokazal je lačemu konju mrvo in ko je konj hotel žreti, potegnil mu je hlapec jezik iz žrela in je konja hudo v jezik ugriznil. Surovež so naznaniili sodniji.

**Ogenj.** Pogorela je hiša in hlev posestnika Mastnaka v Račici pri Zidanemmostu. Obenem je zgorela vsa krma, orodje, pohištvo itd. Škode je za več kot 4000 K, a posestnik je le na 2000 K zavarovan.

**Nesrečno strelenje v Velikonoči** je letos vendar nekaj bolj ponehalo. Vedno pisarenje "Stajerca" in drugih naprednih listov je v tem oziru gotovo mnogo koristilo. Stroge oblastne določbe pa tudi. Seveda, popolnoma še vedno to strelenje ni ponehalo in tudi ne bo, dokler ne bodojo duhovniki raz prižnico temu počenjanju odločni konec napravili . . . Hvala Bogu pa se je letos tudi manj nesreč vsled strelenja zgodilo. Dosej se poroča le o sledenih slučajih:

— V sv. Rupretu pri Celju dobil je 20 letni kočarjev sin Jožef Resetz pri strelenju iz možnarja na levi roki teške poškodbe. — V Wildonu strelen je 22 letni Franc Krisper iz neke stare puške; raztrgal mu je levo stran obraza, tako da je tudi oko izgubljen. — Pri Slov. Bistrici odtrgal je 9 letnemu Jožefu Črepinku iz Pečke dva prsta leve roke; 19 letni Franc Richter pa si je prestrelil roko.

**Nogo zlomil** si je v Mariboru kovač Jakob Beleskovič.

**Ukradel** je delavec Peter Mikš v Studenicah pri Mariboru posestniku Joh. Majeritsch 80 K. Ko se je hotel tat ravno v gostilni pokrepčati, so ga policijski arietirali.

**Surovez.** V prazniški pjanosti je v Celju hlapec Štefan Pajk ženo in otroka tako hudo pretepal, da so ga morali zapreti.

**Ogenj.** Pogorelo je na Hajdini pri Ptaju gozdarsko poslopje posestnika Jožefa Arnuš, istotako hiša, hlevi, drvarnice in remiza za vove, vsa krma in pohištvo. Škoda je velika, posestnik pa je le za 1300 K zavarovan.

**Vlomi:** V radgonskem okraju nastopa zopet dobro organizirana tatinska banda. Šele pred kratkim se je poročalo o velikih tatinalih perutnine. V Velikinoči pa so tatovi pri Halbenrainu pri posestniku Rollu vlomili in ukradli meso ter mast od 12 svinj. Ukradene stvari so z vozom odpeljali. Istotako so vlomili in kradli okajeno meso pri tamošnjemu posestniku Falti.

**Požar.** V delavnici urarja Ilger v Mariboru je pričelo goreti. Pomočnik Kral je dobil na obeh rokah hude opeklne. Gasilci so ogenj, ki je za 2000 K škode napravil, kmalu zadušili.

**Tretji dezertiral** je iz Maribora kanonir Franc Lamprecht. Šele pred kratkim je enoletni zapor prestal.

**Požar.** V Zavrču vepelil je ogenj gospodarska poslopja krčmarja Murkoviča. Pogorela bi tudi hiša, ko bi se ne omejilo ogenj s pomokojo vinske pumpe g. poštarja Felfer.

**Zgoreli otrok.** 2<sup>½</sup> letna Marija Potrata v Čečah pri Trbovljah se je igrala z užigalcami. Vnela se ji je obleka in otrok je dobil tako hude opeklne, da bržkone ne bode več ozdravil.

**Gozdni požar.** Pogorelo je 3 orale mladega gozda posestnika Kragolnik pri Celju. Ogenj je zanesil posestnikov sin, ki se je igral z užigalcami. Gasilci in vojaki iz Celja so razširjenje ognja preprečili.

**Prehuda ljubezen.** Delavec Juri Zeler pri Planini je s tovarši napadel hišo posestnice Benc, katere hčerko je Zeler brezuspšeno ljubil. Divjaki so metali polena in kamenje v hišo in so grozili domaćim, ki so končno v noči morali zbežati. Zelerja so orožniki zaprili.

**Cetrti Božja zapoved.** Sodniji naznaniilo se je v Kotu pri Konjicah posestnika Jožefa Glogavnik, kjer je na nečloveški način svoje stare starše mučil in pretepal.

**Močna klofuta.** V zadnji številki smo poročali, da je dal g. Pauscher v Konjicah nekemu dekleto tako hudo klofuto, da ji je mrena počila. Čujemo, da je ta vest popolnoma neresnična in jo vsled tega lojalno preklicujemo.

**Lepa hčerka** je Marija Plik pri Laškem. Pretepla je z lopato svojo 74 letno mati, kjer ji je ta njeni nepošteno življenje očitala. Mati je hudo ranjena, brezvestno hčerko pa so naznaniili sodniji.

**Trpinčenje živali.** Posestnik Močnik iz Ostrožne pustil je par volov, ki so vsled utrujenosti na cesti obležala, ednostavno ležati, sam pa je šel s svojim sinom v gostilno. Cestari Završnik ga je zaradi tega prijel, a Močnik je cestarja še opoval. Imel se bode zaradi trpinčenje živali pred sodnijo zagovarjati.

**Pazite na deco!** Pri Sevnici utonila je 14 letna hčerka vžitkarice Kranje. Dvigala je drva iz vode. Mrtvjo so potegnili iz vode.

**Surovost.** Poštni sluga Franc Senica v Sv.

Jarju j. ž. vrgel je v jezi delavca Martina Fendrich tako hudo ob tla, da je ta ves krvav in nezavesten obležal. Surovež so sodniji naznaniili.

**Grdo maščevanje.** Ko je šel zadnji nadučitelj Trobiš s svojim sinom proti Kozjem, napadla sta ga na cesti rudarja brata Janez in Franc Šikošek. Rudarja sta bila na nadučitelja že od časa jezna, ko sta pred leti k njim v šolo hodila. Pretepla sta nadučitelja in sina hudo in sta ju tudi s kamenjem težko ranila. Napadalca sta bila sodniji izročena. Take so razmere v kozjanskem okraju, kjer klerikalci najbolj proti šoli hujskajo.

**Smrtna nesreča.** Velika nesreča je zadebla krožnega mojstra g. Glavnika v Ptiju. Njegov 30 letni edini sin, ki se je peljal od velikonočnega dopusta, padel je na postaji Puštingam pod kolesa železniškega vlaka in je na pridobljenih ranah umrl. Težko prizadetim starišem naše iskreno, prisrčno sožalje!

Iz Koroškega.

## Državnozborska volitev v okraju Beljak.

Skupni napredni kandidat je deželni poslanec mesta Beljak.

profesor dr. Hans Angerer.

Delujte z vsemi močmi na izvolitvi tega vrlega zastopnika ljudskih pravic! Dr. Angerer je sin koroškega kmeta, ki je imel vedno vroče srce za ljudstvo. Treba je, da vsakdo deluje in vsakdo voli, kajti gre se za vsak glas.

Vsi na delo!

## Škandal v Selah.

Sedem tednov je trajal od prvaških hujskavjev vpriporjeni šolski štrajk. Zdaj šele je drugače tako bitra šolska oblast nastopila. A mesto da bi krive za ušeša pred sodnijo potegnila, kaznovala je oblast učiteljev. Učitelja g. Millonig se je iz Sel prestavilo, proti nadučitelju g. Ottowitz pa se je prizelo disciplinarno preiskavo. To je tako nečuvano počenjanje, da mora človek res vprašati: ali je sploh še kaj pravice na svetu ali ne . . . Zakaj se je učitelja Millonig prestavilo? Iz naravnost semešnih in nepostavnih vzrokov! Ko je nameč Millonig svojo službo nastopil, podal se je šolevadja Ottowitz z njim k načelu kraja krajnega šolskega sveta fajmoštru Lenassi in je Milloniga tam nemško predstavljal. Fajmošter Lenassi vprašal je Milloniga slovensko, kdaj je došel, a ta mu je nemško odgovoril: gestera abends. Vsled tega je fajmošter učitelju hrbet pokazal in ni nobene besedice več govoril. S šolevadjo Ottowitzom občute fajmošter nemško, z okrajnim šolskim svetom pač slovensko, o čemur pa Millonig kot novo došel ni ničesar vedel. Sploh pa ni nobena tajnost, da je bil fajmošter Lenassi enkrat nemško nacionalen. Vsled tega je Millonig pač misil, da nemški odgovor tega duhovnika ne more žaliti. Kdo je ta fajmošter Lenassi? »Allgem. Bauern-Zeit« piše o njem sledete: Treba bode iz slavne preteklosti fajmoštra Lenassi par spominj javnosti naznani. Pradedje tega političnega duhovnika so priomalci iz dežele polente. Kot srednjošolec in tudi pozneje nosil je tako rad črno-rdeče-zlate barve. Radi so ga ineli kot mladeniča, kajti pel je kakor Caruso, igral in muziciral ter se zabaval. Vsled debelosti je sedaj seveda njegov glas trpel. Črne kute ni maral, kakor marsikdo, ki jo zdaj navdušeno nosi. Po maturi šel je Lenassi k železnicni. Ali tam ni dolgo ostal in oblast bi prav lahko iz aktov izvedla, zakaj ni ostal. Ko je brez službe okoli vzdihoval, sprejela ga je iz človekoljubnega nemške tovarna v Bistrici v Rožu v službo. Še takrat nosil je Lenassi ponosno nemško verižico, pel v nemškem društvu nemško pesen in delal dobre ter slave šale. Spominjam se iz onih časov še nekega slučaja: Pozno zvečer šel je Lenassi domu proti cerkvi, v kateri je bila njegova mati mežnarica. In rekel je: »Gute Nacht, jetzt gehe ich die Heiligen schneußen!« (»Lahko noč, zdaj grem svetnike vseknoti!«) Tako je govoril in se norčeval Lenassi svoj čas iz verskih zadev. Zdaj pa je »duhovnik«, in obenem panslavistični hujškač! Tak človek hoče biti oznanjevalec evangelijskih tistih svetnikov, katere je še pred par leti zasramoval! Tak človek, ki je že vse mogoče na svetu poskusil in ki je svojo nemško-nacionalno »prepričanje« ravno tako lahko spletel kakor svojo uniformo kot uradnik, — tak človek hujškač proti poštenim učiteljem, ki prinašajo v zapuščeni gorski vasi med ljudstvo znanje, vzojo in izobražbo! In tak duhovniški hujškač, ki ni vreden črne oblike, katero nosi, ima celo pri mlačni oblasti toliko zaslonbe . . . Svoj čas je bilo to seveda drugače! Ko so bili baron Mac Nevin predsednik okrajnega šolskega sveta in Gobanz ter Pala in deželnega šolskega nadzornika, se je Grafenauer za njegove lažljive napade na šolo in učiteljstvo v deželnem zboru ojstro in stvarno zavnilo. Baron Mac Nevin je napravil hujškače v Selah, ko učiteljem celo jesti niso hoteli več dati, kmalu ponizne. Vzel jim je







